Η τοτεμικότητα του θύματος

Ιφιγένεια Δεριζιώτη

04 Μαΐου 2025, Καλαμάτα

Έχω παρατηρήσει πως, τόσο στις διαπροσωπικές όσο και στις διεθνείς πολιτικές σχέσεις, κυρίως όσον δε αφορά την επονομαζόμενη κοινή δημόσια λαϊκή γνώμη (η οποία τις περισσότερες φορές απλά υποκινείται και δεν ελέγχει την όποια αντίδρασή της, καθώς δε σκέπτεται ως έλλογη μονάδα, αλλά συμπαρασύρεται από τη δύναμη του άλογου συνόλου-όχλου), πως ενυπάρχει αυτό που χαρακτηρίζω ως τοτεμικότητα του θύματος.

Μία ιεροποίηση του χαρακτηριζόμενου ως ανίσχυρου και μια άνευ κριτηρίων βούληση προς την υποστήριξή του, με χαρακτηριστικό στοιχείο τη συλλογική υιοθέτηση της οπτικής των παρωπίδων.

Εν συνεχεία, καθώς όλες οι καταστάσεις τείνουν να μεταβάλλονται με το πέρας του χρόνου, μόλις το θύμα καταφέρει να ανακάμψει και να αντεπιτεθεί στους εκάστοτε θύτες, αναστρέφοντας τους ρόλους, ξαφνικά η υποστήριξη της σύσσωμης δημόσιας λαϊκής γνώμης κατακερματίζεται και μεταστοιχειώνεται σε συναίσθημα λοιδορίας και έχθρας προς το άλλοτε άμοιρο υποκείμενο συμπάθειας.

Οι περισσότεροι άνθρωποι τείνουν να αγαπούν τον χαρακτηριζόμενο ως αδύναμο, μα μόλις αποκτήσει συν τω χρόνω ισχύ, ωσάν πρόδωσε τα πιστεύω τους, ξεκινούν να τον αποστρέφονται και ο κύκλος επαναλαμβάνεται.

Έχω καταλήξει στο συμπέρασμα, και μέσα από προσωπικές προσλαμβάνουσες, πως στις πλείστες των περιπτώσεων τα συναισθήματα οποιονδήποτε τρίτων, είτε θετικά είτε αρνητικά, δεν προέρχονται από την αντίληψη του ποιος είσαι ή της ποιότητας που φέρεις ως άνθρωπος (ή έθνος), αλλά από την κατάσταση στην οποία βρίσκεσαι ή έχεις περιπέσει.

Οι άνθρωποι και συνακολούθως πολιτικοί παράγοντες, δεν αγαπούν/ υποστηρίζουν ποιότητες αλλά καταστάσεις, οτιδήποτε υποδεέστερο σε ισχύ δεν πλήττει την δική τους τρέχουσα κατάσταση.